

בתי המשפט

1

בשא 001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

בעניין: 1. דניאלה סמילנסקי

2. אלי בלנק

המבקשים

ע"י ב"כ עו"ד נדב העצני ועו"ד אורית יפת

נגד

1. ה.פ.א נדל"ן בע"מ

2. ארז בן שוהם

3. נדל"ן פלוס השקעות (1997) בע"מ

4. קולוני מקצוענים בנדל"ן בע"מ

המשיבים

ע"י עוה"ד א. ויטנברג, ועו"ד א. דהן

החלטה

לפניי בקשתם של המבקשים למתן צו מניעה זמני על יסוד טענה של הפרת זכות יוצרים של מאגר לנכסי נדל"ן.

הבקשה

1. א. בבקשתם טוענים המבקשים, כי מזה כעשרים שנה מפעילים הם עסק לשיווק מידע על נכסים העומדים למכירה ולהשכרה למשרדי תיווך, תחת השם "דפי נדל"ן". המאגר כולל 120,000 נכסים מתוכם 7,000 אקטואליים.
- ב. המאגר מעודכן כמעט מידי יום, ע"י הוספת נכסים המוצעים למכירה וכן על ידי ציון נכסים שנמכרו ושינוי הנתונים אודות נכסים מסוימים. המאגר כולל גם מידע היסטורי אודות נכסים ומידע זה מסייע למתווכים ולעוסקים בתחום הנדל"ן ללמוד על מגמות בשוק ועל השוואת מחירים.
- ג. המבקשים משווקים את מאגר המידע למשרדי תיווך תמורת תשלום חד-פעמי ובנוסף דמי מנוי חודשיים בסך של 385 ₪, כאשר תשלום זה מזכה את המנוי בעדכון המאגר על בסיס יום-יומי. המאגר מועבר למנויים באמצעות תוכנת מחשב המאפשרת חיפוש מהיר ונוח של המידע הכלול במאגר על פי קריטריון מבוקש.
- ד. לטענת המבקשים משרדי התיווך המנויים על המאגר הם בעלי זכות שימוש מוגבלת והמנוי רשאי לעשות שימוש במאגר לצרכי עיסוק הפרטי

בתי המשפט

2

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

- בלבד. אין הוא מורשה לסחור במאגר כולו ו/או בתוכנה. במידה שמנוי כלשהו מפסיק את ההתקשרות עם המבקשים, מפסיק הוא לקבל מאותו מועד עדכונים שוטפים של המאגר, אך הוא רשאי לעשות שימוש במידע שהיה כלול במאגר ו/או בתוכנה עד למועד הפסקת ההתקשרות.
2. המבקשים הדגישו בבקשתם, כי הליך בניית המאגר ועדכונו היום-יומי דורשים מידה רבה של השקעה ויצירתיות הכוללת, בין היתר, קביעת פרמטרים ובניית מודל למאגר ולתוכנה, איסוף נתונים, מיונם, סידורם ועידכונם.
3. המבקשים טוענים, כי לאחרונה נודע להם כי המשיבה 1 (להלן: "המשיבה"), החלה לפעיל אתר אינטרנט בשם "קוד נדל"ן", הכולל אף הוא מאגר נכסי דלא ניידים המוצעים למכירה או להשכרה, כאשר המשיבה העתיקה את המאגר של המבקשים, או את רובו המוחלט, ועושה בו שימוש בלתי חוקי, ובנוסף העתיקה את הפורמט בו היה ערוך המאגר שלהם.
- לטענת המבקשים, בעלי המניות של המשיבה, שנוסדה בחודש ינואר 2005 בלבד, הם בעלי המניות של המשיבות 3 ו-4, שהיו מניות על המאגר שלהם, וכן המשיב 2 שלו הייתה גישה לקודים שמסרו לו המבקשים על מנת לספק תמיכה טכנית למשרדי תיווך המנויים על המאגר שלהם.
4. עוד נטען בבקשה, כי נציגי המשיבה החלו פונים למשרדי תיווך שונים בעיר בניסיון לשווק להם את האתר תמורת תשלום, ובמטרה לשכנע את משרדי התיווך להשתמש בתוכנה ובמאגר שלה במקום בזה של המבקשים, הם אף הציעו שימוש באתר ללא תמורה למשך חודש ולעיתים לחודשיים.
5. לטענת המבקשים המאגר שלהם מהווה יצירה הנהנית מזכות יוצרים ולמבקשים מלוא הבעלות על זכות זו. לטענתם, לצורך הכנת המאגר ליקטו מידע אודות נכסי דלא ניידים ממודעות בעיתונים וממקורות נוספים, כגון אתרי אינטרנט או מקשר אישי עם בעל נכס, ובנוסף כולל המאגר מידע ייחודי שהושג על ידי דרישה וחקירה, לרבות פנייה לבעלי הנכסים עצמם.
- עוד נטען, כי מלבד המאגר שהוא יצירה מוגנת, גם התוכנה הינה יצירה מוגנת מתוקף המאמץ והיצירתיות שהושקעו בבנייתה, וזאת על אף העובדה כי המבקשים אינם בעלים של התוכנה, אך הם בעלי זכויות השיווק וההפצה הבלעדיים של התוכנה באזור ירושלים.

בתי המשפט

3

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

6. לצורך המחשת טענתם צירפו המבקשים לבקשתם שלוש דוגמאות, כאשר הפירוט על הנכסים הללו, המצוי במאגר הנתונים של המבקשים, הועתק במלואו למאגר של המשיבה, לרבות המקור ממנו נודע למבקשים על הנכסים הללו, וכן פרטים שנאספו על ידי תחקירנים של המבקשים וצוינו במאגר, וכן אודות פרסומים קודמים של הנכסים עוד בטרם היוסדה של המשיבה (נספחים ג'-ה' לבקשה).
7. על יסוד כל זאת טוענים המבקשים, כי המשיבה העתיקה את המאגר שלהם, ובכך ביצעו מעשה של גזילה של זכות הקניין הרוחני שלהם וקיימת להם עילת תביעה גם בגין עשיית עושר ולא במשפט.
8. ביום 9.3.05 הגישו המבקשים בקשה זו למתן צו מניעה זמני במעמד צד אחד שיאסור על המשיבים, ו/או מי מטעמם, לעשות שימוש במאגר המידע שלהם ובמידע הכלול בו ובתוכנה המשמשת לשם שיווק המאגר. בית המשפט נענה לבקשה וניתן צו מניעה זמני, כאשר ניתנה החלטה למתן תגובה בכתב של המשיבים ונקבע דיון במעמד הצדדים.

התגובה לבקשה

9. בתגובת המשיבים לבקשה, הודו בכך שהמשיבות 3 ו-4 נימנו עם משרדי התיווך אשר רכשו את התוכנה ואת מאגר הנתונים מהמבקשים לרבות העדכונים העיתיים, כאשר משיבה 3 שותפה בהפעלת שלושה משרדי תיווך והמשיבה 4 מפעילה משרד תיווך אחד.
10. המשיבים טוענים, כי בשעה שהמשיבות 3 ו-4 רכשו את המנוי לא סויג השימוש בו על ידי המבקשים בשום צורה ואופן. עוד נטען, כי עם חלוף השנים וכאשר התברר כי למתווכים אין אלטרנטיבה חלופית, התרשלו המבקשים בעדכון מאגר הנתונים ואף עודדו את משרדי התיווך לעדכן בעצמם את מאגר המידע שהיה מצוי במחשביהם, תוך הקצאת זמן וכסף, וכך נהגה גם משיבה 3.
11. עוד נטען על ידי המשיבים, כי הבעלות במאגר הנתונים הינה של כל משרד מתווכים לעצמו, הן כתוצאה מעדכונו על ידי המשרד בעצמו, והן מכיוון שהתוכנה בה משתמשים המבקשים אינה מאפשרת לבצע הפרדה בין הנתונים הבסיסיים שהועברו על ידי המבקשים לבין הנתונים שנוספו לאחר מכן על ידי כל מנוי.
12. המשיבים מודים כי הקימו את האתר "קוד נדל'ן", המופעל על ידי המשיבה, אולם לשם כך יצרו תוכנת מחשב וקיבצו יחדיו את מאגריהם הפרטיים של

בתי המשפט

4

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

- המשיבות 3 ו-4, כן התקשרו עם חברת "יפעת", על מנת שזו תזרים אליהם בתשלום את מלוא מאגרי המידע של נכסי נדל"ן המפורסמים בכל העיתוננים היומיים והשבועיים הגדולים.
- כן התקשרה המשיבה עם חברת טלמרקטינג על מנת שזו תבצע עבורה את עבודת עיבוד החומר המרוכז במאגר הנתונים הגולמי שהתקבל מקיבוץ מאגרי המידע הנזכרים, ועד ליום מתן צו המניעה בוצעו פעולות תחקור לגבי אלפי נכסים, הכוללות השלמת פרטים חסרים, וידוא סטטוס הנכס, עדכון הפרטים במערכת ועוד, כאשר בתמורה לכך שילמה המשיבה עשרות אלפי שקלים בחודש.
- המשיבים צירפו לתגובתם דוגמאות לנכסים שהמידע בהם עודכן על ידי המשיבים עצמם, לרבות ביקור אישי של סוכנת מטעמם (נספחים ה'1-ו'1 לתגובה).
13. לגופו של עניין נטען, כי מאגר מידע דוגמת מאגר המידע של המבקשים, אינו נושא להגנה על זכות יוצרים, שכן מצבור של עובדות אינן מוגנות על ידי פקודת זכות יוצרים, ואף אם מדובר בנושא שהגנת הפקודה הנזכרת חלה עליו, אזי העבודה שהושקעה על ידי המבקשים בקיבוץ נתוני המאגר אינה עומדת בדרישות המינימליות שבדין ובפסיקה כדי להכתיר את המאגר בתואר "יצירה" ברת הגנה.
14. עוד הוסיפו המשיבים וטענו, כי למבקשים אין זכות בתוכנה ואף לא זכות תביעה לגביה, שכן הודו שאינם בעלי התוכנה "דפי נדל"ן".
- עוד נטען, לחלופין, כי לא יכולה להיות העתקה של תוכנת "דפי נדל"ן" על ידי המשיבים, שכן התוכנה בה הינה משתמשים פותחה עבורם במיוחד ואינה דומה לזו בה משתמשים המבקשים. הדבר המשותף היחיד לשתי התוכנות הוא הרעיון, ולרעיון לא ניתנת הגנה של זכות יוצרים.
15. המשיבים טענו, כי אין ליתן למבקשים צו מניעה זמני עד לבירור התובענה ויש לבטל צו המניעה הארעי שניתן, שכן הבקשה הוגשה בחוסר תום-לב, למבקשים אין זכות ברת הגנה, ולכאורה מאזן הנוחות נוטה בבירור לטובתם, ומכל מקום אם אומנם ייגרם למבקשים נזק כלשהו, כי אז ניתן הוא לפיצוי כספי.

תמצית העדויות מטעם הצדדים

16. לבקשה צורף תצהירה של המבקשת ולתגובת המשיבים צורף תצהירו של משיב 2. בשני התצהירים הופיעו עיקרי הדברים שנאמרו בבקשה ובתגובה. שני המצהירים נחקרו נגדית.

בתי המשפט

5

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

17. מחקירתה הנגדית של המבקשת עולה, בין השאר, כי המאגר משווק לכ – 190 מתווכים בירושלים, וכי המידע הנכלל באתר נאסף מהעיתונים, מהמקומונים ומאתרי אינטרנט. במאגר כיום ישנם כ – 7,000 נכסים אקטואליים ומהם כ – 3,000 להשכרה. כן העידה, כי קיבלה הסמכה מהחברה שכתבה עבורה את התוכנה – "מידן מערכות בע"מ" – לפעול להגנת זכות הקניין הרוחני בתוכנה וכנגד שימוש בלתי חוקי, לרבות פנייה לבית משפט, אם כי לא הוגש אישור בכתב לנושא זה. על פי עדותה לא ניתן להפריד בין המידע שנקלט על ידי המבקשים מהאתרים השונים לבין המידע שהוסף לאתר על ידי התחקירנים מטעם המבקשים שהוסיפו הערות שונות למאגר (פרי עמ' 9 ש' 2-9).

18. מעדותו של המשיב 2 עולה, כי הינו טכנאי מחשבים אשר נתן שירות עדכני למשרדי נדל"ן וביניהם המשיבות 3 ו-4, וכך נחשף למאגר המידע של המבקשים. המשיב הודה, במסגרת הקלטת שיחה שערך עם בנה של המבקשת, כי השתמש במאגר המידע של המבקשים, אם כי לטענתו באורח זמני בלבד, אולם הסביר, כי למעשה השתמש במאגר המידע של המבקשים שהיה אצל המשיבות 3 ו-4. לדבריו, המאגר של המשיבה מכיל 7,500 נכסים מהם 4,500 אקטואליים, ואין דרך להפריד בין המידע שהתקבל מ"דפי נדל"ן" של המבקשת לבין המידע שהגיע מהמשיבות 3 ו-4 (שם, עמ' 15 ש' 6-9).

עיקרי הטיעון מטעם הצדדים

19. לבקשת ב"כ הצדדים הוגשו סיכומי טענותיהם בכתב. ב"כ המבקשים טען בסיכומיו, כי השכילו להוכיח שהמשיבים העתיקו את המאגר ואת התוכנה. יצירת המאסף נחשבת כיצירה מוגנת שכן הושקע בה לא רק מאמץ אלא אף מידה מסוימת של יצירתיות או מקוריות. המאגר אינו מורכב רק מנתונים עובדתיים, אלא גם ממידע ייחודי שנאסף על ידי תחקירני המבקשים, והינם זכאים לקבל צו מניעה זמני, שאם לא כן ייגרם להם נזק חמור שאין לו תקנה, מאזן הנוחות נוטה לטובתם ואין המדובר בפגיעה כלכלית שהינה ברת פיצוי כספי. ב"כ המשיבים טען, כי אין מקום להאריך את תוקף צו המניעה הזמני, שכן למבקשים אין כלל זכויות במאגר הנתונים, והמאגר אינו מהווה נושא להגנת זכויות יוצרים, שכן הוא מורכב אך ורק מנתונים עובדתיים. אף אם קיימת השקעה מצד המבקשים אין בכך די כדי ליתן הגנה כאמור.

בתי המשפט

6

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

עוד נטען, כי במאגר המידע לא ניתן למצוא במידה מספקת, אם בכלל, מקוריות ויצירתיות.

המסגרת הנורמטיבית

20. בחינה של הגנה על זכויות יוצרים מחייבת אותנו להתייחס לחוק זכות יוצרים, 1911 (להלן: "החוק") ולפקודת זכות יוצרים (להלן: "הפקודה"). המונח הבסיסי "יצירה" אינו מוגדר בחוק ואף לא בפקודה, עם זאת על פי ההלכה שהתפתחה בתחום זה ניתן לומר כי "יצירה" משמעה "ביטוי מקורי" (ט. גרינמן, זכויות יוצרים, אמנים ומפיקים, הוצאת סדן, 1998, עמ' 13). על פי סעיף 1(1) לחוק קיימת זכות יוצרים לגבי "יצירות ספרותיות, דרמטיות, מוסיקליות ואמנותיות". על פי סעיף 35(1) לחוק – "יצירה ספרותית" – כוללת "מפות, תרשימים, תכניות, טבלאות וליקוטים". (ההדגשה אינה במקור – א.פ.). מכח הוראה זו "יכולה זכות יוצרים לחול על צורת עריכה או עיצוב מיוחדת" ובלבד שיש בה "יצירה מקורית מפאת המחשבה, העמל או המיומנות שהושקעו" (ע"א 136/71 מדינת ישראל נ' יצחק אחימן, פ"ד כו(2) 281). עוד מצינו כי:

"הגנת זכות יוצרים אינה ניתנת עבור רעיון מופשט אלא עבור ביטוי המוחשי של רעיון. ביטוי זה צריך שיהיה מקורי... כדי לבחון אם היצירה ראויה להגנה יש לראותה בכללותה, כשלמות אחת. אם, למרות השימוש שעשה המחבר בנושא קיים, השקיע ביצירה די מאמץ וכשרון עצמאיים משלו שמקורם בו, תהיה היצירה מוגנת".

(דברי כב' השופט נתניהו בע"א 360/83 סטרוסקי בע"מ נ' גלידת ויטמן, פ"ד מ(3) 340, 346).

21. המקוריות היא העיקר. לא די בהשקעה של מאמץ, זמן או כשרון כדי להצדיק הגנת זכות יוצרים. עמד על כך כב' הנשיא (בדימוס) מ' שמגר בע"א 513/89 Interlego A/S נ' Exin Lines Bros S.A ואח', פד"י מח(4) 133, 165):

"לאור מטרתם של דיני זכויות יוצרים... ברור כי המסקנה היא שאין די בהשקעה בלבד כדי להצדיק הענקת הגנה של זכות יוצרים לביטוי. מסקנה זו נתמכת הן בכך שדיני

בתי המשפט

7

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

זכויות יוצרים מהווים איזון בין צרכים חברתיים מתחרים והן בהיקף ההגנה שבעל הזכות זוכה לה. התפקיד המאזן של החוק נובע מכך שמתן זכויות יוצרים על ביטוי מסוים מגביל ביטויים עתידיים אפשריים. גישה הרואה את הזכות כנובעת מעצם ההשקעה אינה רגישה דיה לאיזון חשוב זה העומד בבסיסם של דיני זכויות יוצרים. קניין רוחני עוסק במטרייה שהיא כר למימוש שאיפות האדם, אך היא גם תחום שבו מפתחים את שאיפותיו ואופקיו העתידיים. על כן יש חשיבות רבה לא רק למתן תגמול על ההשקעה אלא גם למידת ההגבלה על התפתחות עתידית שמתן הזכות עשוי לגרום בעקבותיו".

ובהמשך פסק הדין:

"המחלוקת בין גישת היצירתיות לבין גישת ההשקעה עלתה לאחרונה לדיון בבית המשפט העליון האמריקני בהקשר של יצירות עובדתיות (יצירות שזכות יוצרים מתבקשת לגבי סידור העובדות שהן מכילות. המקרה שנדון התייחס לספר טלפונים) והוכרעה פה אחד לטובת גישת היצירתיות (תוך דחיית גישת ההשקעה באופן מפורש) Feist Publications, Inc. vs. Rural Telephone Service Company, Inc., 499 U.S. 340, 1991... לא כל השקעת מאמץ, ואפילו מנטאלי, מעניקה לאדם זכויות קניין או זכויות אחרות" (ההדגשות אינן במקור – א.פ.).

סיכם נקודה זו כב' השופט י' טירקל בע"א 2790/93 Robert E. Eisenman נ'

אלישע קימרון, פ"ד נד(3) 817, 820 כד:

"ראינו שליקוט ועריכה עשויים לבוא בגדרה של 'יצירה ספרותית', כמשמעה בחוק, וכי השאלה אם קמה זכות יוצרים ביצירה נבחנת לפי מידת המקוריות שבה. עוד ראינו שלא די בכך שהיוצר השקיע ממשאביו האנושיים אלא שנדרשת גם מידה של מקוריות – לא רק ביצירה גופה אלא גם בתהליך של יצירתה –

בתי המשפט

8

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

על מנת שהיצירה תזכה בהגנה (ההדגשה שלי – א.פ.).

אשר למידת ההשקעה והיצירתיות הנדרשת נאמר (ע"א 513/89 הנ"ל בעמ' 170):

"ראוי לציין שלפי כל הגישות אין מדובר אלא במבחנים מינימאליים, הן לעניין ההשקעה והן לעניין היצירתיות הנדרשת... השקעה מתבטאת בהשקעת משאב אנושי כלשהו: זמן, מאמץ, כישרון, כסף, ידע, שיפוט, פיתוח, כאב או טעם אישי... נדרש שהשקעת היוצר תעבור מינימום מסוים, אם כי מינימום זה נמוך מאוד. נדרש "שניתן יהיה להבחין בתרומתו העצמאית של היוצר", או ש"המוצר ניתן להבחנה מאבני הבניין שלו".

22. לא בכל מקרה תהא קיימת זכות יוצרים. סעיף 7' לפקודה קובע כי:

"על אף האמור בסעיף 1 לחוק זכות יוצרים, לא תהא קיימת זכות יוצרים בכל אחד מאלה:
(1) רעיון;
(2) תהליך ושיטת ביצוע;
(3) מושג מתמטי;
(4) עובדה או נתון, כשהם בלבדם;
(5) חדשות היום;
ואולם על דרך הביטוי שלהם תהא קיימת זכות יוצרים" (ההדגשות אינן במקור – א.פ.).

עמד על כך כב' השופט יהודה זפט בבש"א 1778/03 חיים אחרים תקשורת ושיווק בע"מ נ' קריבושאי יוסי, תק-מח 2003 (3), 4319. בעניין זה העתיק המשיב לאתר אינטרנט פרטים מתוך מדריך שהמבקשת מוציאה לאור, ונאמר כי:

"הגנת זכות יוצרים ניתנת על ביטוי שהוא תוצר של השקעה ויצירתיות המעשיר את הציבור. מידע הכולל עובדות ונתונים כשלעצמו אינו ראוי להגנת זכות יוצרים אפילו אם יוכיח התובע שהשקיע מאמץ באיסוף המידע, שכן אין במידע כל יצירתיות המעשירה את הציבור ולציבור אין אינטרס להגביל את השימוש במידע שכזה. בהקשר זה, ראוי לציין כי הפסיקה הכירה במדיניות לפיה הגנת זכות יוצרים תינתן לביטוי

בתי המשפט

9

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

המשלב השקעת מאמץ ויצירתיות.....פקודת זכות יוצרים תוקנה בתש"ס ולפי הוראות סעיף 7ב (4) לעובדה או נתון, כשהם בלבדם, לא תהא קיימת זכות יוצרים, למעט דרך הביטוי של העובדה או הנתון" (ההדגשות אינן במקור – א.פ.).

23. ככלל, יצירות מאסוף או "ליקוטים", כלשון סעיף 35(1) לחוק, נחשבים כיצירה ספרותית העשויות להיות מוגנות בזכות יוצרים. טיבה של הגנה זו הוסבר ע"י המלומד ט' גרינמן בספרו זכויות יוצרים – מעידן הדפוס אל העידן הדיגיטלי (הוצאת איש ירוק, 2003, בעמ' 129):

"זכות יוצרים ביצירת מאסף מגינה על אופן הבחירה, הסיווג, הסידור וההצגה של החומר הכלול במאסף. היא אינה חלה על החומר עצמו, העשוי להיות חומר מוגן בזכות יוצרים נפרדת, כגון קטעי יצירות ספרותיות, אן חומר שאינו מוגן כגון עובדות או נתונים..." (ההדגשות אינן במקור – א.פ.)

מן הכלל אל הפרט

24. בעניין שלפנינו אין המבקשים טוענים בסופו של יום לעניין זכויות בתוכנה, או כמייצגים את יצרנית התוכנה, וכל טיעוניהם מכוונים למידע שבמאגר ולפורמט. המבקשת גם מודה שאינה טוענת להעתקה של התוכנה אלא רצונה להגן על המאגר שנאסף על ידה תקופה ארוכה (פר' עמ' 3 ש' 8-10).

למעלה מן הצורך נאמר, כי התוכנה לפיה נערך המאגר של המשיבים שונה מהותית מהתוכנה של המבקשים, ולפיכך נתרכז בטענות לעניין המאגר.

25. אין חולק ולא יכולה להיות מחלוקת, כי המשיבים השתמשו במאגר של המבקשים שהיה בידי המשיבים 3 ו-4, לרבות התוספות שהוספו על ידי משיבות אלה במהלך הזמן. בכך הודו המשיבים בתגובתם לבקשה וכן המשיב 2 בעדותו. כך גם מוכח מהנספחים שצירפו המבקשים לבקשה (נספחים ג'-ה' לבקשה).

השאלה שיש ליתן עליה מענה היא האם המאגר בכלל "יצירה" ואם התשובה חיובית, האם יש למבקשים זכויות יוצרים על פי הוראות החוק והפקודה.

26. כאמור, המאגר של המבקשים מורכב מעובדות שנאספו על ידי המבקשים מעיתונים, מקומונים ואתרי אינטרנט. על פי הוראת סעיף 7 ב (4) לפקודה, ועל פי

בתי המשפט

10

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

האסמכתאות שהובאו לעיל, אין זכות יוצרים על עובדה או נתון, כשהם בלבדם, ואולם "על דרך הביטוי שלהם תהא קיימת זכות יוצרים". על יסוד כל זאת יש מקום לקבוע, כי ככל הנוגע לפרטים שנלקטו על ידי המבקשים מהעיתונות ומאתרי אינטרנט לא קמה להם זכות יוצרים. עם זאת על אופן הצגתם של נתונים אלה, קמה זכות יוצרים. ודוק. כוונתי היא לפורמט המדויק שהציגו המבקשים בנספחים, ולא לנושאים או המונחים על פי הסיווגים, שכן באלה אין כל מקוריות, או יצירתיות, והם משמשים את הציבור הרחב. כוונתי היא לכך, שאין זכויות יוצרים לסיווג הנכסים על פי הפרטים של עיר, נכס, שכונה, רחוב, מספר, שטח, קומה, מעלית, חנייה, כיוונים וכיוצא באלה, והזכות קיימת אך למכלול התצוגה כמופיע על פני מסך המחשב ובדפים שצורפו בנספחים. ואולם אם שינה המעתיק את מיקום הסיווגים וערך אותם בצורה שונה יהא בכך משום הצגה חדשה ולא תעמוד למבקשים הזכות וההגנה. עמד על כך המלומד ט. גרינמן, בספרו הנ"ל בעמ' 132:

"בעידן הדיגיטלי והמקוון היינו עדים להתפתחותם של מאגרי מידע ממוחשבים ומקוונים. יצירת מאגרים כאלה מצריכה מאמץ רב ולעיתים השקעה כספית ניכרת. מאגר מסוג זה עשוי לכלול מידע עצום, שניתן להעתיקה ולשימוש בידי אחרים בקלות יחסית. מבחינת דיני זכויות יוצרים מדובר כאן בשילוב של תוכנה ושל יצירת מאסף. על התוכנה יחולו הכללים החלים תוכנות אחרות, ועל המאסף יחולו הכללים החלים על יצירות מאסף רגילות. כפי שהובהר, כללים אלה שוללים כיום הגנה ממאספים שאינם מקיימים את מידת היצירתיות המינימאלית הנדרשת בבחירה ובארגון של החומר. יתרה מזו גם כאשר עומד המאגר במבחן היצירתיות, תחול ההגנה על הסיווג, הארגון ואופן ההצגה של המידע, אך לא על המידע עצמו. מחבר של מאגר אחר רשאי להשתמש במידע זה בעצמו." (ההדגשות אינן המקור – א.פ.).

27. זכות יוצרים קמה למבקשים, לכאורה, גם בתוספות כהערות אישיות של התחקירנים שלהם שמקורן בהתרשמות האישית שלהם, כגון, הוספת המילה

בתי המשפט

11

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

"חשדנית" (נספח ב' לבקשה) או "מאד מאד חשדן..." (נספח ה'1 לבקשה), שכן המדובר בהשקעה וביצירתיות מצד המבקשים העונים לקריטריונים שהובאו לעיל. משהגענו עד כה עדיין עלינו לבחון האם יש להיעתר לבקשה למתן צו מניעה זמני.

סעד זמני

28. תקנה 362 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, קובעת כי:

"(א) הוגשה בקשה למתן סעד זמני במסגרת תובענה, רשאי בית המשפט ליתן את הסעד המבוקש, אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה בקיומה של עילת התובענה ובקיום התנאים המפורטים בהוראות המיוחדות בפרק זה, הנוגעים לסעד הזמני המבוקש.

(ב) בהחלטתו בדבר מתן הסעד הזמני, סוג הסעד, היקפו ותנאיו, לרבות לענין הערובה שעל המבקש להמציא, יביא בית המשפט בחשבון, בין שאר, שיקולים אלה:

(1) הנזק שייגרם למבקש אם לא יינתן הסעד הזמני לעומת הנזק שייגרם למשיב אם יינתן הסעד הזמני, וכן נזק שעלול להיגרם למחזיק או לאדם אחר;

(2) אם הבקשה הוגשה בתום לב ומתן הסעד צודק וראוי בנסיבות הענין, ואינו פוגע במידה העולה על הנדרש.

29. אשר ל"ראיות מהימנות לכאורה", סבורני, כי המבקשים הצביעו על קיומן של

אלה, לאור המסקנה כי בידיהם לכאורה, זכויות יוצרים כפי שפורט לעיל.

30. בנושא מאזן הנוחות שבין הצדדים, טוענים המבקשים, כי אם לא יינתן צו המניעה

הזמני ייגרם להם נזק שאין לו תקנה. ובמילותיה של המבקשת: "אין לי עסק. כל העסק יורד לטמיון. כשראיתי את זה חשכו עיני, אני כמעט איבדתי את ההכרה"

(פרי עמ' 9, ש' 12-13).

עוד נטען, כי המשיבה מציעה את המאגר במחירים נמוכים ביותר למשרדי תיווך,

אשר מביאה לתחרות בלתי הוגנת. לעומת זאת, כך הטענה, אם יינתן הצו

המבוקש, יוכלו המשיבים לשווק מאגר שהם יקימו באופן עצמאי.

המשיבים טוענים, כי קיימת תחרות לגיטימית בין תוכנות ולמבקשים מאגר

לקוחות קבוע ויציב המשלם סכומים קבועים מידי חודש. לשיטתם לא הוכיחו

בתי המשפט

12

בשא001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

- המבקשים כי ייגרם להם נזק ולא ברור כלל אם ייגרם נזק כלשהו, ומכל מקום גם אם ייגרם נזק שכזה, הינו בר-פיצוי.
31. על פי עדות המבקשת, למבקשים 190 לקוחות המשלמים מידי חודש 385-395 ₪ (פר' עמ' 1, ש' 10-13), ומדובר בכ-7,000 נכסים אקטואליים למכירה והשכרה בירושלים. התשלום החודשי האמור נעשה על ידי משרדי התיווך שבידיהם המאגר שסיפקו להם המבקשים עבור עדכון יום-יומי של המאגר. לכאורה אין מניעה כי מי שאינו חפץ יותר בקבלת העדכון רשאי להפסיק את ההתקשרות עם המבקשים בלא תנאים כלשהם.
- מאידך, על פי עדות המשיבה (ראה גם הנספחים שצירפו לתשובתם), אכן נלקחו נתונים מהמאגר של המבקשים שהיה בידי המשיבות 3 ו-4, אם כי הללו הוסיפו נתונים משלהם. על יסוד הנתען על ידי המשיבים והמסמכים שצירפו לבקשתם נמצאת המבקשת בשלב של הקמת מאגר משלה עם שימוש בתוכנה שונה, תוך כדי איסוף ועדכון נתונים לגבי הנכסים.
32. כאמור, זכות היוצרים של המבקשים מוגבלת, לכאורה, אך ורק לפורמט של המאגר ולהערות אישיות שהוסיפו תחקירניה. היקפן של ההערות הללו לא ידוע ומכל מקום דומה, על יסוד שתי דוגמאות בודדות שצורפו לבקשה, כי אין מספרן רב. בנסיבות אלו, סבורני, כי מאזן הנוחות נוטה לטובת המבקשים, בהקשר לזכויות היוצרים אשר לכאורה קיימות לה – בפורמט של המאגר, כפי שהינו משתקף מעל מסך המחשב ובהערות האישיות שהוספו על ידם. אין הדברים אמורים בקשר למכלול העובדות ונתונים אחרים המצויים במאגר, שכן מקובל הוא בפירסומם של נתונים לנכסי נדל"ן, כי יכללו פרטים שונים ורבים על פי הסיווג המצוי גם במאגר של המבקשים, ולכך אין זכות יוצרים.
33. לא מצאתי לנכון, בשלב הזה של הבקשה למתן צו מניעה זמני, לדון בטענות המבקשים, כי הינם רשאים לייצג לצורך התובענה גם את בעלת התוכנה של המאגר שלהם ואם התוכנה ראויה להגנה אם לאו (ראה: ע"א 2392/99 אשרז עיבוד נתונים בע"מ ואח' נ' טרנסבטון בע"מ ואח', תק-על 2003 (2) 3908). כן אמורים הדברים לגבי השאלה האם רשאיות המשיבות 3 ו-4 לסחור במאגר של המבקשים ששימש אותם או להשתמש בו לצרכי המשיבה. בשאלה זו יהיה מקום לדון בתובענה שהוגשה.

בתי המשפט

13

בשא 001011/05

בבית המשפט המחוזי בירושלים

11/04/2005

לפני: כבוד השופט אהרן פרקש

סיכום

34. על יסוד המפורט לעיל, יצומצם צו המניעה הזמני, שניתן ביום 9.3.05, באופן שיאסור על המשיבים לעשות שימוש בפורמט של המבקשים של מאגר המידע וכן בתוספות הנחזות להיות כהערות אישיות של התחקירנים מטעם המבקשים, דוגמת אלו שבנספחים לבקשה.
35. המבקשים יפקידו בקופת בית המשפט סך של 15,000 ₪, או ערבות בנקאית על סכום דומה, וזאת בנוסף לכתב הערבות ולהתחייבות שניתנו על ידי המבקשת. ההפקדה תיעשה תוך 10 ימים מהיום, שאם לא כן יתבטל צו המניעה מאליו.
36. הוצאותיה של בקשה זו ייקבעו על ידי המותב שידון בתובענה.
37. המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום כ"ז באדר ב', תשס"ה (7 באפריל 2005) בהעדר הצדדים.

אהרן פרקש, שופט